

Als doden een gezicht krijgen – Joan De Winne voor Neos Tervuren op 7 april 2022

Joan De Winne laat weinig aan het toeval over: zijn powerpointvoorstelling is aangepast aan plaats en datum van de lezing. Hij was officier bij de federale politie en oprichter en teamleider van het slachtoffer identificatie- en necrosearchteam DVI wat staat voor Disaster Victim Identification. Samen met Hilde Clement richtte hij Vision4Dynamics op, een centrum voor leiderschapsontwikkeling. Hij is ook medeauteur van het boek “Als doden een gezicht krijgen”, tevens de titel van de lezing van vandaag. Wil je een volledig curriculum dan kan je kijken op volgende link: <https://www.vision4dynamics.com/joan.html>

Een van de eerste gebeurtenissen die het identificeren van slachtoffers in de aandacht bracht was het zinken van the Herald of Free Enterprise in Zeebrugge op 6 maart 1987 en waarbij er 193 doden vielen. Maar nadien waren er nog de ontploffing van een benzinstation in Eynatten op 19 juni 1995, de zaak Dutroux, Michel Fourniret, Kosovo, Germanwings vlucht 9525, de aanslagen in Zaventem en Brussel op 22 maart 2016.

Identificeren van de slachtoffers is belangrijk, niet alleen om humane redenen maar ook omwille van wettelijke implicaties zoals erfenis, pensioen, mogelijkheid om te hertrouwen. Visuele identificatie is vaak gebrekkig omdat wij gezichten van mensen kennen in rechtopstaande toestand. Eens ze liggen en zeker als er al een staat van ontbinding intreedt is herkenning niet altijd mogelijk. Ook identiteitsbewijzen of bankkaarten geven niet altijd een indicatie van de identiteit van het slachtoffer want ze kunnen bijvoorbeeld gestolen zijn.



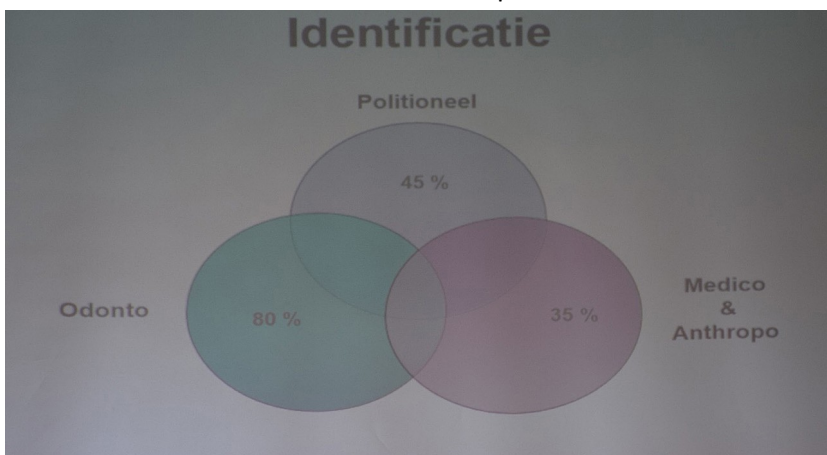
Gelukkig is er internationaal sprake van standaardisatie van formulieren en methodologie. Zo is er een internationaal identificatieformulier dat men op de site van Interpol vindt:

<https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/Disaster-Victim-Identification-DVI>

Het komt er daarbij vooral op neer een link te vinden tussen de post mortem inzameling en de ante mortem inzameling. Kenmerken van de overledene worden vergeleken met dossiers van vermiste personen. Elementen van identificatie zijn politioneel, medicolegaal, antropologisch, odontologisch of DNA. Allemaal geleerde woorden maar de spreker legt duidelijk uit waarvoor deze termen staan. Onze voorzitter laat zich niet uit zijn lood slaan

en bestelt, as usual, een Leffe, die hij onverstoord uitdrinkt tijdens de korte pauze.

Want wat leveren al deze methodes nu op als resultaat?



Onafhankelijk van mekaar leveren de politionele opzoeken in 45% van de gevallen identificatie op, medische en antropologische elementen geven 35 % en gegevens met betrekking tot het gebit (odontologisch) leveren 80% identificatie op. En als men er na deze methoden nog altijd niet uit raakt kan men een robotfoto laten maken of een beeld in 3D.

Maar er is meer: de aanwezigheid van radio-isotopen in ons beenderstelsel geeft aanwijzing over waar de moeder tijdens de zwangerschap verbleef maar ook in welke

regio het slachtoffer de laatste tien jaar verbleef. Een in België niet geïdentificeerde persoon kan bijvoorbeeld een Poolse vermiste zijn en zo kan er misschien in Polen de identificatie gevonden worden.

Dan rest er nog de DNA-analyse: daar gaat men pas in laatste instantie toe over omwille van de hoge kostprijs en de mogelijk onaangename verrassingen: de moeder wist wel degelijk wie de vader van haar zoon was maar wist haar man dat ook?

De familie van het slachtoffer stelt steevast de volgende drie vragen:

1. Zijt ge zeker dat het ons familielid is?
2. Heeft hij/zij afgezien? Beter is om daarbij de waarheid te vertellen.
3. Mogen we het slachtoffer nog zien? Soms is het lichaam zo verminkt dat de familieleden er een blijvend trauma aan overhouden maar het is aan hen om te kiezen. Politie en hulpverleners kunnen enkel een advies geven.

Ondanks de vrij lange uiteenzetting en een onderwerp dat niet altijd tot optimisme leidde vuren de aanwezigen nog een zestal vragen af onder andere over wie dit allemaal betaalt en of de cel vermiste personen niet beter gefuseerd was geweest met de DVI;



Spreker krijgt een daverend applaus.



Een opsteker voor mij was dat de paasbloemen in de Koninklijke Moestuin bloeiden.

Jan De Broeck

Een gratis .pdf versie van het intussen uitverkochte boek "Als doden een gezicht krijgen" vindt men op de volgende link: <https://fdocuments.nl/download/dvi-als-doden-een-gezicht-krijgen-al-na-crisissituaties-zoals-het-heizeldrama>